

Příloha k protokolu o SZZ č. ....

Jméno: **Bc. Milada Stachová**

Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích**

Pedagogická fakulta

Ústav bohemistiky

Datum odevzdání posudku: **22. 7. 2019**

Obor: ČJn-NJn

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Markéta Maturová, Ph.D.

Oponentka diplomové práce:

doc. PhDr. Bohumila Junková, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

ZOOAPELATIVUM JAKO BÁZOVÉ SLOVO LEXIKALIZOVANÝCH PŘIROVNÁNÍ

---

název

Milada Stachová se v diplomové práci zabývá korpusovou analýzou lexikalizovaných přirovnání, jejichž bázovými slovy jsou zooapelativa. Práce je tradičně rozdělena na část teoretickou a praktickou, nechybí ani kapitola metodologická. V první kapitole představuje frazeologii a idiomatiku v obecné rovině, stručně zmiňuje jejich postavení mezi ostatními lingvistickými disciplínami a historií (možná by stálo za zvážení, zda by nebylo praktičtější pozměnit pořadí dílčích kapitol – poznámky o historii uvést hned na začátku). Na s. 12 zmiňuje tzv. pravidelný jazyk, jehož podstatu by mohla při obhajobě vysvětlit. V následující kapitole vymezuje dva ústřední termíny – frazém a idiom. Autorka oba nejprve definuje, poté popisuje způsoby jejich klasifikace a základní komponenty. Charakterizuje frazémy a idiomy kolokační, propoziční a lexikální. V poslední části teoretické kapitoly věnuje pozornost přirovnání, zejména jejich formální a sémantické rovině. Milada Stachová se při vypracování úvodních kapitol opírala o Čermákovu teorii, čerpala především z jeho monografie *Frazeologie a idiomatika česká a obecná* (2007) a z *České lexikologie* (1985). O tom, že česká frazeologie a idiomatika zaujímají dobré postavení v Evropě, svědčí i řada německých odborných publikací, které jsou v práci zmíněny, s některými autorka také aktivně pracovala, za všechny zmiňuji *Die Phraseologie der Tschechischen Sprache* (1993) od H. Henschel.

V metodologické kapitole Milada Stachová podrobně popsala jednak to, jakými způsoby vyhledávala ve vybraných synchronních korpusech psané češtiny (SYN2015 a SYN2015_fr), pro ilustraci připojila jednak konkrétní podobu zadávaných dotazů, jednak způsob, jakým sestavovala „hesla“ k jednotlivým výskytům v praktické části. Pro vlastní výzkum si autorka zvolila deset nejfrekventovanějších pojmenování domácích zvířat užitých v ustálených přirovnáních (*býk, kachna, kočka, koza, kráva, kůň, ovce, pes, prase, slepice*). U těchto pojmenování zkoumala především jejich frekvenci v přirovnáních a míru aktualizace. Dobře promyšlená je struktura vlastního výzkumu: přehledný zápis jednotlivých

přirovnání včetně ilustrativních příkladů je vždy doplněn o stručný komentář (kolik bylo celkem výskytů, jaký měl nejvyšší frekvenci, komparace se slovníkem E. Mrhačové a R. Ponczové *Zvířata v české a polské frazeologii*). Kladně hodnotím zejména práci s nástrojem FRANTA, jehož hlavním úkolem je identifikace a označení frazémů a ustálených kolokací. Jedná se však stále o pilotní verzi, proto je potřeba věnovat zvýšenou pozornost získaným výsledkům: autorka musela všechny výskyty opakovaně projít a rozhodnout, zda se skutečně jedná o lexikalizovaná přirovnání. Zajímavá je také kapitola o aktualizacích, Milada Stachová uvedla přirovnání, která odpovídala jejímu pojetí aktualizace a jež zároveň považovala za nejvíce kreativní (např. *připadat si jako býk v obchodě se sklem; cítit se nervózně jako kuň před prvním osedláním, bát se jako psi, když na ulici auto střelí do výfuku*). V rozsáhlém závěru diplomové práce autorka shrnula výsledky svého výzkumu, okomentovala je a konstatovala, že stanovené cíle byly naplněny. Zároveň připojila i náměty k dalším možným výzkumům.

Milada Stachová prokázala schopnost na základě prostudované odborné literatury a práce s korpusovými nástroji analyzovat jazykový materiál a dospěla k přesvědčivým výsledkům zkoumaných lexikalizovaných přirovnání. Oceňuji autorčin aktivní přístup, zájem o danou problematiku a zvládnutí samotného korpusového výzkumu. I přes drobné grafické či formální nepřesnosti práci ráda doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Doporučuji práci k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

.....
podpis vedoucí diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 22. července 2019

Stupeň klasifikace:	☒ výborně	☐ velmi dobře	☐ dobře	☐ nevyhověl
---------------------	---	--------------------------------------	--------------------------------	------------------------------------

*) Nehodící se škrtněte